

Ідальня Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 18

СИСТЕМА АНАЛІЗУ НЕБЕЗПЕЧНИХ ФАКТОРІВ ТА КОНТРОЛЮ У КРИТИЧНИХ ТОЧКАХ (НАССР)

ЗАТВЕРДЖУЮ

ДИРЕКТОР ШКОЛИ

Р.П. ЗАБРОЦЬКИЙ

« »

ПРОГРАМА-ПЕРЕДУМОВА (Prerequisite programme) КОНТРОЛЬ ЗА ШКІДНИКАМИ, ВИЗНАЧЕННЯ ВИДУ, ЗАПОБІГАННЯ ЇХ ПОЯВИ, ЗАСОБИ ПРОФІЛАКТИКИ ТА БОРОТЬБИ Pest control, Means Prevention and Control

ІІІ -08/21

РОЗРОБЛЕНО:

ФОП Скальська М.В.

«01» вересня 2021р.

Актуалізація	2021р.	2022р.	2023р.	2024р.
Дата	01.09.2021р.	01.09.2022р.		
Підпис	Скальська	Скальська		
П.І.Б.	Скальська М.В.	Скальська		

УВАГА!

Всі майнові права інтелектуальної власності та документ належать ФОП Скальській М.В.
Цей документ не може бути використаний, тиражований, а також повністю або частково відтворений
без письмової згоди ФОП Скальської М.В.

проспект С. Бандери, 14, м. Тернопіль, Тернопільська область

Редакція №1-2021

Їдальня Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 18	<u>СИСТЕМА АНАЛІЗУ НЕБЕЗПЕЧНИХ ФАКТОРІВ ТА КОНТРОЛЮ У КРИТИЧНИХ ТОЧКАХ (НАССР)</u>	<u>ПП 08/21</u>
проспект С. Бандери, 14 м. Тернопіль, Тернопільська область	<u>КОНТРОЛЬ ЗА ШКІДНИКАМИ, ВИЗНАЧЕННЯ ВИДУ, ЗАПОБІГАННЯ ЇХ ПОЯВІ, ЗАСОБИ ПРОФІЛАКТИКИ ТА БОРОТЬБИ</u>	<u>СТОРІНКА 2 з 16</u>

Зміст

1.	Призначення та сфера застосування _____	3
2.	Нормативні посилання _____	3
3.	Терміни, визначення та скорочення _____	4
4.	Відповідальність _____	4
5.	Порядок виконання процесу із забезпечення вимог ПП-08/21 _____	5
6.	Критерії та моніторинг _____	7
7.	Запобіжні дії по попередженню попадання сторонніх предметів в харчові продукти та страви _____	9
8.	Коригувальні дії _____	9
9.	Протоколи _____	10
10.	Додатки _____	11
	Лист ознайомлення персоналу з ПП-08/21 _____	15
	Лист реєстрації змін _____	16

Їдальня Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 18	СИСТЕМА АНАЛІЗУ НЕБЕЗПЕЧНИХ ФАКТОРІВ ТА КОНТРОЛЮ У КРИТИЧНИХ ТОЧКАХ (НАССР)	ПП 08/21
проспект С. Бандери, 14 м. Тернопіль, Тернопільська область	КОНТРОЛЬ ЗА ШКІДНИКАМИ, ВИЗНАЧЕННЯ ВИДУ, ЗАПОБІГАННЯ ЇХ ПОЯВИ, ЗАСОБИ ПРОФІЛАКТИКИ ТА БОРОТЬБИ	СТОРІНКА 3 з 16

1. Призначення та сфера застосування

1.1. Програма-передумова ПП-08/21 Системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (далі по тексті - Система НАССР) встановлює для їдальні Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 18 ефективну систему боротьби з шкідниками для забезпечення впевненості в тому, що вживаються дії, які зменшують і виключають ймовірність розмноження та появи шкідників на території та у приміщеннях.

Для цього необхідно:

- підтримувати належний санітарний рівень;
- перевіряти сировину та допоміжні матеріали, що надходять до їдальні;
- не допускати появи шкідників шляхом проведення профілактичних заходів;
- ефективно боротися з шкідниками у випадку їх появи.

1.2. ПП-08/21 встановлює порядок виконання процесу із забезпечення контролю шкідників, запобігання їх появі, заходи профілактики та боротьби, а також критерії та моніторинг заходів стосовно її належного функціонування.

1.3. ПП-08/21 обов'язкова для працівників їдальні Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 18.

2. Нормативні посилання

При розробці інструкції використані посилання на нормативні документи (далі - НД), нормативно-правові акти (далі - НПА) та документи системи управління безпечністю (далі - СУБХП):

- ДСТУ ISO 22002-2:2019 (ISO/TS 22002-2:2013) Системи управління безпечністю харчових продуктів. Вимоги до будь-яких організацій харчового ланцюга;

- ДСТУ ISO 22000:2019 Системи управління безпечністю харчових продуктів. Вимоги до організацій харчового ланцюга;

- ISO/TS 22002-2:2013 Програми-передумови безпечності харчових продуктів. Частина 2. Громадське харчування;

- Закон України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» за №2042-VIII від 06.08.19р.;

- Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України № 590 від 01.10.2012р. «Про затвердження Вимог щодо розробки, впровадження та застосування постійно діючих процедур, заснованих на принципах Системи управління безпечністю харчових продуктів (НАССР)» (zareestrovaniy в Міністерстві юстиції України 9.10.2012р. за №1704/22016);

- Закон «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» {В редакції Закону № 1602-VII від 22.07.2014};

- Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» №4004-XII від 24.02.1994р.;

- Закон України «Про захист населення від інфекційних хвороб від 6 квітня 2000 року № 1645-III;

- Санитарные правила и нормы - СанПиН по дератизации 3.5.3.1 129 – 02;

- Посадові інструкції.

Їдальня Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 18	<u>СИСТЕМА АНАЛІЗУ НЕБЕЗПЕЧНИХ ФАКТОРІВ ТА КОНТРОЛЮ У КРИТИЧНИХ ТОЧКАХ (НАССР)</u>	ПП 08/21
проспект С. Бандери, 14 м. Тернопіль, Тернопільська область	<u>КОНТРОЛЬ ЗА ШКІДНИКАМИ, ВИЗНАЧЕННЯ ВИДУ, ЗАПОБІГАННЯ ЇХ ПОЯВІ, ЗАСОБИ ПРОФІЛАКТИКИ ТА БОРЬБИ</u>	<u>СТОРІНКА</u> 4316

3. Терміни, визначення та скорочення

3.1. В даній програмі використовуються терміни та їх визначення:

- *дезінсекція* - комплекс профілактичних заходів, направлених на знищення будь-яких комах (мух, комарів, тарганів, мурашок, молі, кліщів, тощо), що несуть загрозу безпосередньо людині і можуть становити небезпеку при приготуванні харчових продуктів;
- *дератизація* (фр. deratisation - дослівно знищення щурів) - комплексні заходи по знищенню гризунів (щурів, мишей, полівок і ін.). Застосовуються харчові отрути (у вигляді приманок), капкани та ультразвукові установки для відлякування;
- *дезінфекція* - знищення хвороботворних мікроорганізмів та їх похідних фізичними і хімічними засобами з метою попередження зараження;
- *Pest control* - це термін, який у буквальному перекладі з англійської означає «контроль шкідників». Це комплекс заходів з обмеження чисельності шкідників (зниження чисельності шкідників до допустимого рівня) на певній території.

3.2. Додатково в програмі надаються такі скорочення:

- ГБХП - група безпечності харчових продуктів;
- КГБХП (керівник ГБХП) - керівник групи безпечності харчових продуктів;
- їдальня - їдальня Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 18;
- заклад – їдальня Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 18;
- школа - Тернопільська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 18.

4. Відповідальність

4.1. Керівник ФОП (керівник ГБХП) зобов'язаний забезпечити:

- умови для виконання працівниками вимог цієї Програми-передумови щодо запобігання появі шкідників на території їдальні Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 18;
- доведення до відома співробітників вимог даної Програми – передумови;
- дотримання вимог ПП-08/21 в повному об'ємі;
- забезпечити реалізацію оптимальної гігієнічної практики щодо захисту продукції (страв) від зараження шкідниками;
- вхідний контроль сировини, тари на наявність пошкодження та забруднення гризунами;
- надійність приміщень, комунікацій та конструкцій від проникнення шкідників, в тому числі проведення ремонтних робіт після пошкодження приміщень гризунами (усунення дір та отворів в приміщеннях);
- облаштування вікон, що відкриваються, протимоскітними сітками;
- справність комунікацій для відведення стоків та облаштування каналізаційних люків сифонами і решітками;
- обслуговування ультразвукових випромінювачів для відлякування гризунів та інсектицидних ламп;
- регулярне очищення піддонів інсектицидних ламп;
- розроблення схеми розміщення приміщень із зазначенням на ній пасток;
- підтримання чистоти в приміщеннях (вчасне прибирання сміття та відходів), справності зовнішніх дверей та ущільнювачів, вікон та протимоскітних сіток, електропристроїв для знищення комах тощо;
- регулярний візуальний контроль приміщень на наявність шкідників;
- організація своєчасного вивезення сміття, миття та дезінфекції сміттєзбірників,

Ідальня Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 18	<u>СИСТЕМА АНАЛІЗУ НЕБЕЗПЕЧНИХ ФАКТОРІВ ТА КОНТРОЛЮ У КРИТИЧНИХ ТОЧКАХ (НАССР)</u>	ПП 08/21
проспект С. Бандери, 14 м. Тернопіль, Тернопільська область	<u>КОНТРОЛЬ ЗА ШКІДНИКАМИ, ВИЗНАЧЕННЯ ВИДУ, ЗАПОБІГАННЯ ЇХ ПОЯВИ, ЗАСОБИ ПРОФІЛАКТИКИ ТА БОРОТЬБИ</u>	СТОРІНКА 5316

утримання території в належному санітарному стані;

- ведення записів у журналах;
- інформування організації, з якою укладена угода на проведення робіт з дератизації про появу шкідників;
- оперативне управління ГБХП шляхом проведення засідань, з метою обговорення виявлених невідповідностей та видачі завдань і доручень для їх усунення;
- підготовку пропозицій щодо необхідності впровадження коригувальних та запобіжних дій, направлених на удосконалення діяльності ПП-08/21;
- навчання персоналу;
- укладання угоди з організацією, яка має ліцензію на проведення заходів з дератизації і дезінсекції щодо знищення шкідників.

4.2. Працівники їдальні зобов'язані забезпечити підтримання належного санітарного стану на робочих місцях.

5. Порядок виконання процесу із забезпечення вимог ПП-08/21

5.1. Ідентифікація шкідників, характерних для їдальні Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 18 та характеристика небезпеки

5.1.2. *Гризуни (миші, пацюки).*

Гризуни є носіями таких небезпечних антропозоонозних захворювань, як туляремія, сибірка, бруцельоз, туберкульоз, лістеріоз, сказ, лептоспіроз, сальмонельоз і ряд інших.

Інфекційними захворюваннями гризуни хворіють самі, передають людині і тваринам через кліщів, бліх та інших комах, що паразитують на них. Ряд захворювань гризуни переносять, механічно забруднюючи продукти харчування та воду.

5.1.3. *Комахи (мухи, таргани, комарі, мошка).*

Комахи є механічними переносниками збудників інфекційних захворювань таких, як черевний тиф, паратиф, гелмінтози, дифтерія, туберкульоз тощо.

5.1.4. *Птахи.*

Захист від птахів є частиною програми по боротьбі з шкідниками і спрямований на недопущення забруднення продуктів харчування голубами, воронами, горобцями та іншими пернатими, які можуть переносити на собі близько ста збудників різних хвороб (орнітоз, сальмонельоз, енцефаліт, токсоплазмоз, лістеріоз, туляремія, туберкульоз та ін.).

Птахи можуть появлятися на контейнерах для збору сміття та відходів, тому всі ємкості повинні бути закритими і не приманювати птахів.

5.1.5. *Тварини.*

Крім гризунів, комах і птахів, небезпеку також можуть представляти й інші тварини, якщо залишати їх без уваги, а саме: коти та собаки.

Інфекційні та інвазійні хвороби, спільні для людини і тварин, носять назву антропозоонозів, або зоонозів, як їх називають в медицині. Людина заражається ними при контакті з хворими тваринами і їх трупами. Тому всі домашні тварини повинні не допускатися на територію їдальні Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 18.

5.2. Найбільш розповсюдженими шкідниками є:

- гризуни: миші та щурі;
- комахи: таргани, мухи, амбарні шкідники.

5.3. Боротьба з гризунами

5.3.1. Заходи щодо запобігання проникнення гризунів на територію та у приміщення їдальні Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 18.

Їдальня Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 18	СИСТЕМА АНАЛІЗУ НЕБЕЗПЕЧНИХ ФАКТОРІВ ТА КОНТРОЛЮ У КРИТИЧНИХ ТОЧКАХ (НАССР)	ПП 08/21
проспект С. Бандери, 14 м. Тернопіль, Тернопільська область	Контроль за шкідниками, визначення виду, запобігання їх появі, засоби профілактики та боротьби	СТОРІНКА 6 з 16

Територія їдальні, виробничі, підсобні приміщення повинні бути в належному санітарному стані з метою попередження доступу гризунів та появи потенційних місць їхнього розмноження. Отвори, дренажні труби та інші ділянки, через які в приміщення можуть потрапити гризуни, оснащені захисними елементами. Знаходження будь-яких тварин на території виключається.

5.3.2. Місця розмноження. Харчові продукти і вода є середовищем для скупчення і розмноження гризунів. Матеріали, які можуть бути потенційними джерелами харчування для паразитів і гризунів, варто зберігати в спеціальних захищених від проникнення контейнерах і/або розташованих вище рівня підлоги на відстані від стін (санітарні розриви). Територія повинна утримуватися в чистоті.

5.3.3. Профілактика появи гризунів. Для профілактики появи гризунів в їдальні встановлено три рівні боротьби з шкідниками по контурах. Огляд проводиться дератизаторами організації, з якою укладено угоду щодо надання відповідних послуг у присутності відповідального за Pest control в їдальні Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 18.

У Журнал моніторингу з контролю гризунів (Додаток 5) проставляється підпис і дата заміни приманки.

Систематично проводиться:

- регулярна санітарна обробка приміщень;
- щозмінне сортування відходів і видалення;
- забезпечення герметичності трубопроводів;
- контроль системи каналізаційних стоків.

Для запобігання перехресного забруднення у приміщеннях не встановлюють приманки з отрутою. При потребі використовуються механічні пастки. Пастка маркується.

Моніторинг за наявністю гризунів в усіх точках один раз на тиждень здійснюється техніками - дератизаторами сторонньої організації, з якою укладено угоду на проведення відповідних робіт разом з відповідальним за Pest control в їдальні, про що проводиться реєстрація у відповідному Журналі моніторингу з контролю гризунів (Додаток 5). При цьому ними перевіряється наявність спійманих гризунів, справність пастки, придатність липкої підкладки, читаємість маркування пастки і місце її установки, проставляється дата огляду, тип виявленого шкідника, відмітка про знищення, підпис.

5.3.4. Виявлення гризунів являється показом для проведення дератизації.

Для подальшого запобігання появи гризунів в їдальні здійснюється профілактична дератизація.

Дератизація проводиться сторонньою організацією, компетентною на проведення таких робіт, за угодою відповідно до затвердженого Плану-графіку з проведення профілактичної дератизації (Додаток 2).

Перелік хімічних засобів для проведення дератизації має бути погодженим між ФОП та організацією, з якою укладено угоду на проведення відповідних робіт (Додаток 4).

Схема розміщення пасток (Додаток 6) зберігається у ФОП (керівника ГБХП) та відповідального за Pest control в їдальні.

Спіймані гризуни підлягають утилізації з урахуванням вимог санітарного законодавства.

Джерела зараження гризунами повинні бути ліквідовані негайно, виключаючи негативний вплив на безпеку харчових продуктів. Обробка хімічними, фізичними і біологічними речовинами проводиться без загрози для безпеки харчових продуктів (отруйні приманки не використовуються в приміщеннях, де здійснюються операції з харчовими продуктами та предметами, що контактують з харчовими продуктами).

Заходи з проведення дератизації реєструються в Журналі проведення заходів дезінсекції та дератизації (Додаток 7).

Їдальня Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 18	СИСТЕМА АНАЛІЗУ НЕБЕЗПЕЧНИХ ФАКТОРІВ ТА КОНТРОЛЮ У КРИТИЧНИХ ТОЧКАХ (НАССР)	ІП 08/21
проспект С. Бандери, 14 м. Тернопіль, Тернопільська область	КОНТРОЛЬ ЗА ШКІДНИКАМИ, ВИЗНАЧЕННЯ ВИДУ, ЗАПОБІГАННЯ ЇХ ПОЯВИ, ЗАСОБИ ПРОФІЛАКТИКИ ТА БОРЬБИ	СТОРІНКА 7 з 16

Реєстрація коригувальних дій, окрім проведення дезінсекції та дератизації, щодо усунення виявлених невідповідностей, які стали причиною появи гризунів, також проводиться в Журналі моніторингу з контролю гризунів.

5.4. Боротьба з комахами. Загальні вимоги щодо попередження доступу комах у виробничі приміщення їдальні Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 18.

5.4.1. З метою створення умов, несприятливих для розмноження й розвитку комах, в приміщеннях постійно підтримуються відповідні санітарно-гігієнічні норми - своєчасний вивіз сміття, харчових відходів, установка захисних сіток у вентиляційних отворах, пластикові штори між приміщеннями, липкі пастки тощо.

5.4.2. Причини розмноження комах та профілактичні заходи.

Харчові продукти, харчові відходи, побутові відходи (з туалетів), стічні води, побутове сміття є середовищем для скупчення і розмноження комах.

Для збирання побутового сміття встановлено сміттєзбірники, які щільно закриваються з водонепроникним дном.

Відходи і сміття із сміттєзбірників видаляються при заповненні з наступним миттям і дезінфекцією сміттєзбірників та майданчика, на якому вони розташовані. Цей процес підтверджується реєстрацією у Листі моніторингу стану очищення та санобробки сміттєзбірників (Додаток 8).

Для запобігання появи комах здійснюється профілактична дезінсекція.

Дезінсекція проводиться відповідно до затвердженого План-графіку з проведення профілактичної дезінсекції (Додаток 3) сторонньою компетентною організацією згідно угоди.

Перелік хімічних засобів для проведення дезінсекції має бути погодженим між ФОП та організацією, з якою укладено угоду на проведення відповідних робіт (Додаток 4). На всі препарати повинні бути наявні санітарно-гігієнічні висновки/якісні посвідчення, інструкції по застосуванню, враховуючи заходи безпеки, належне маркування.

Для боротьби з комахами можуть використовуватися також електричні знищувачі комах (інсектицидні лампи), які встановлюють при вході у приміщення, при цьому не встановлюють їх над відкритими харчовими продуктами. Проведення профілактичних заходів реєструється в Журналі проведення заходів дезінсекції та дератизації (Додаток 7).

Очищення інсектицидних ламп проводиться відповідальним працівником, під час обходу та по мірі необхідності, але не рідше одного разу на 10 днів. Результати моніторингу підтверджуються записами у Листі моніторингу очищення інсектицидних ламп (Додаток 9).

6. Критерії та моніторинг

6.1. Моніторинг заходів щодо попередження проникнення гризунів та комах в приміщення і споруди та контроль за проведенням дезінсекції та дератизації приміщень здійснює ФОП (керівник ГБХП), відповідальний за Pest control в їдальні, а контроль пасток - працівники сторонньої організації, з якою укладено відповідна угода.

6.2. Моніторинг процесу відслідковується при перевірці внутрішніми аудиторami записів у журналах. Результати моніторингу узагальнюються для аналізу.

Ідальня Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 18	СИСТЕМА АНАЛІЗУ НЕБЕЗПЕЧНИХ ФАКТОРІВ ТА КОНТРОЛЮ У КРИТИЧНИХ ТОЧКАХ (НАССР)	ПП 08/21
проспект С. Бандери, 14	КОНТРОЛЬ ЗА ШКІДНИКАМИ. ВИЗНАЧЕННЯ ВИДУ, ЗАПОБІГАННЯ ЇХ ПОЯВІ, ЗАСОБИ ПРОФІЛАКТИКИ ТА БОРОТЬБИ	СТОРИНКА 8 з 16
м. Тернопіль, Тернопільська область		

№ з/п	Захід	Періодичність	Документ, що регламентує вимоги / протокол підтвердження заходу	Відповідальний за моніторинг
1.	Укладення угоди з субпідрядною організацією на проведення дератизаційних та дезінсекційних робіт	1 раз в рік	Договір і з субпідрядною організацією	ФОП (керівник ГБХП)
2.	Обстеження виробничих приміщень щодо надійності їх захисту від проникнення гризунів	Перед початком роботи	Протокол щоденного санітарного контролю (ПП-08/20); ISO/TS 22002-1:2009	ФОП (керівник ГБХП)
3.	Вхідний контроль сировини, тари, пакувальних матеріалів на наявність гризунів (пошкодження, наявність екскрементів)	Кожна партія	Журнал вхідного контролю сировини	ФОП (керівник ГБХП)
4.	Обстеження всіх виробничих та складських приміщень на наявність гризунів	1 раз на місяць	Журнал моніторингу з контролю гризунів	Технік - дератизатор по контролю шкідників з сторонньої організації
5.	Обстеження прилеглої та основної території на наявність джерел розмноження шкідників	1 раз на місяць	Журнал моніторингу з контролю гризунів	Технік-дератизатор по контролю шкідників з сторонньої організації
6.	Лист моніторингу очищення інсектицидних ламп	1 раз на 7-10 днів	Лист моніторингу очищення інсектицидних ламп	ФОП (керівник ГБХП)
7.	Контроль наявності гризунів у пастках	1 раз на тиждень	Журнал моніторингу з контролю гризунів	Технік - дератизатор по контролю шкідників з сторонньої організації
8.	Контроль очищення та миття сміттєзбірників	1 раз на тиждень	Лист моніторингу сміттєзбірників	ФОП (керівник ГБХП)
9.	Контроль за станом прибирання території та приміщень	Щотижня	Протокол щоденного та періодичного санітарного стану	ФОП (керівник ГБХП)

Їдальня Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 18	СИСТЕМА АНАЛІЗУ НЕБЕЗПЕЧНИХ ФАКТОРІВ ТА КОНТРОЛЮ У КРИТИЧНИХ ТОЧКАХ (НАССР)	ПП 08/21
проспект С. Бандери, 14	КОНТРОЛЬ ЗА ШКІДНИКАМИ, ВИЗНАЧЕННЯ ВИДУ, ЗАПОБІГАННЯ ЇХ ПОЯВИ, ЗАСОБИ ПРОФІЛАКТИКИ ТА БОРОТЬБИ	СТОРІНКА 9 з 16
м. Тернопіль, Тернопільська область		

7. Запобіжні дії по попередженню попадання сторонніх предметів в харчові продукти та страви

7.1. Продукція (страви), заражені шкідниками, повинні бути ізольовані з метою недопущення перезараження доброякісної продукції.

7.2. Дезінсекцію та дератизацію потрібно проводити у приміщеннях при відсутності харчових продуктів та допоміжних матеріалів.

7.3. Зберігати засоби для проведення дезінсекції та дератизації потрібно в закритих приміщеннях, до яких не мають доступу сторонні особи.

7.4. Засоби для відлякування та знищення комах не встановлюються над місцями приготування страв та зберігання харчових продуктів.

8. Коригувальні дії

8.1. У випадку збільшення кількості комах, гризунів, та інших шкідників в їдальні Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 18 проводяться такі коригувальні дії:

- збільшення липких пасток або проводиться позачергова дезінсекція;
- проводиться позачергове прибирання території;
- проводиться ремонт приміщення - усунення дірок, щілин в підлозі, стінах та інших конструкціях, встановлюють нові протимоскітні сітки, в місцях виходу вентиляційних отворів встановлюють нові металеві сітки;
- при пошкодженні каналізаційної системи встановлюють нові сифони, металеві решітки та інші конструкції;
- не допускається застій води на території та у приміщеннях;
- з метою попередження виплоду мух щоденно видаляють сміття з сміттєзбірників та обробляють спеціальними дезінфікуючими засобами;
- проводиться навчання персоналу тощо.

8.2. У випадку збільшення виловлених або виявлених шкідників, виявлення пошкодженої продукції або пакувальних та допоміжних матеріалів у приміщеннях та на території їдальні, керівник розробляє та впроваджує відповідні коригувальні дії разом з представником сторонньої організації, відповідальної за проведення відповідних заходів. Приймається рішення про збільшення кількості пасток для гризунів, вносяться зміни в схему їх розміщення, проводиться позачергова дератизація.

Ідальня Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 18	СИСТЕМА АНАЛІЗУ НЕБЕЗПЕЧНИХ ФАКТОРІВ ТА КОНТРОЛЮ У КРИТИЧНИХ ТОЧКАХ (НАССР)	ПП 08/21
проспект С. Бандери, 14	КОНТРОЛЬ ЗА ШКІДНИКАМИ, ВИЗНАЧЕННЯ ВИДУ, ЗАПОБІГАННЯ ЇХ ПОЯВІ, ЗАСОБИ ПРОФІЛАКТИКИ ТА БОРОТЬБИ	СТОРІНКА
м. Тернопіль, Тернопільська область		10 з 16

9. Протоколи

Назва протоколу	Шифр протоколу	Відповідальний за ведення	Періодичність заповнення	Місце збереження заповненої форми
Журнал моніторингу шкідників всіх типів	Ф/ПП-08/01	ФОП (керівник ГБХП)	1 раз на місяць	ФОП (керівник ГБХП)
План-графік з проведення профілактичної дератизації	Ф/ПП-08/02	ФОП (керівник ГБХП)	Згідно Плану - графіку	ФОП (керівник ГБХП)
План-графік з проведення профілактичної дезінсекції	Ф/ПП-08/03	ФОП (керівник ГБХП)	Згідно Плану - графіку	ФОП (керівник ГБХП)
Перелік хімічних засобів для проведення дезінсекції та дератизації	Ф/ПП-08/04	Технік - дератизатор	1 раз на рік	ФОП (керівник ГБХП)
Журнал моніторингу з контролю гризунів	Ф/ПП-08/05	Технік - дератизатор	1 раз на місяць	ФОП (керівник ГБХП)
Схема розміщення пасток	Ф/ПП-08/06	Технік - дератизатор	1 раз на рік при необхідності вносяться зміни частіше	ФОП (керівник ГБХП)
Журнал проведення заходів дезінсекції та дератизації	Ф/ПП-08/07	Технік - дератизатор	Згідно Плану - графіку та під час вимушених заходів	ФОП (керівник ГБХП)
Лист моніторингу стану очищення та санобробки сміттєзбірників	Ф/ПП-08/08	ФОП (керівник ГБХП)	Щотижня	ФОП (керівник ГБХП)
Лист моніторингу очищення інсектицидних ламп	Ф/ПП-08/09	ФОП (керівник ГБХП)	1 раз на 7-10 днів	ФОП (керівник ГБХП)

Ідальня Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 18 проспект С. Бандери, 14 м. Тернопіль, Тернопільська область	СИСТЕМА АНАЛІЗУ НЕБЕЗПЕЧНИХ ФАКТОРІВ ТА КОНТРОЛЮ У КРИТИЧНИХ ТОЧКАХ (НАССР)	ПП 08/21
	КОНТРОЛЬ ЗА ШКІДНИКАМИ. ВИЗНАЧЕННЯ ВИДУ. ЗАПОБІГАННЯ ЇХ ПОЯВИ. ЗАСОБИ ПРОФІЛАКТИКИ ТА БОРОТЬБИ	СТОРІНКА 11 з 16

10. Додатки

Додаток 1

Журнал моніторингу шкідників всіх типів Ф/ПП-08/01

Дата виявлення	Місце виявлення	Коригувальні дії	П.І.Б. особи яка провела КД

Додаток 2

План-графік з проведення профілактичної дератизації Ф/ПП-08/02

Місяць/рік	Дата											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Дератизація												

Додаток 3

План-графік з проведення профілактичної дезінсекції Ф/ПП-08/03

Місяць/рік	Дата											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Дезінсекція												

Ідальня Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 18	СИСТЕМА АНАЛІЗУ НЕБЕЗПЕЧНИХ ФАКТОРІВ ТА КОНТРОЛЮ У КРИТИЧНИХ ТОЧКАХ (НАССР)	ПП 08/21
проспект С. Бандери, 14 м. Тернопіль, Тернопільська область	КОНТРОЛЬ ЗА ШКІДНИКАМИ. ВИЗНАЧЕННЯ ВИДУ. ЗАПОБІГАННЯ ЇХ ПОЯВІ. ЗАСОБИ ПРОФІЛАКТИКИ ТА БОРОТЬБИ	СТОРІНКА 12 з 16

Додаток 4

Перелік хімічних засобів для проведення дезінсекції та дератизації

Ф/ПП-08/04

Назва препарату для проведення дезінсекції	Назва препарату для проведення дератизації	Свідоцтво про держреєстрацію, термін дії, № партії, паспорт якості, дата виготовлення, термін зберігання препарату тощо	Висновок державної експертизи, термін дії

Додаток 5

Журнал моніторингу з контролю гризунів

Ф/ПП-08/05

№ з/п	Дата	Об'єкт дослідження (№ пастки)	Відмітка про наявність (відсутність) гризунів	Коригувальні дії (запропоновані заходи)	П.І.Б. Підпис

Їдальня Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 18	СИСТЕМА АНАЛІЗУ НЕБЕЗПЕЧНИХ ФАКТОРІВ ТА КОНТРОЛЮ У КРИТИЧНИХ ТОЧКАХ (НАССР)	ПП 08/21
проспект С. Бандери, 14 м. Тернопіль, Тернопільська область	КОНТРОЛЬ ЗА ШКІДНИКАМИ. ВИЗНАЧЕННЯ ВИДУ, ЗАПОБІГАННЯ ЇХ ПОЯВІ, ЗАСОБИ ПРОФІЛАКТИКИ ТА БОРОТЬБИ	СТОРІНКА 13 з 16

Додаток 6

Схема розміщення пасток
Ф/ПП-08/06

Ідальня Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 18	<u>СИСТЕМА АНАЛІЗУ НЕБЕЗПЕЧНИХ ФАКТОРІВ ТА КОНТРОЛЮ У КРИТИЧНИХ ТОЧКАХ (НАССР)</u>	ПП 08/21
проспект С. Бандери, 14	<u>КОНТРОЛЬ ЗА ШКІДНИКАМИ, ВИЗНАЧЕННЯ ВИДУ, ЗАПОБІГАННЯ ЇХ ПОЯВІ, ЗАСОБИ ПРОФІЛАКТИКИ ТА БОРОТЬБИ</u>	<u>СТОРІНКА</u>
м. Тернопіль, Тернопільська область		<u>14 з 16</u>

Додаток 7

Журнал проведення заходів дезінсекції та дератизації
Ф/ПП-08/07

Дата	Назва проведених робіт	Назва організації	Назва препарату	Дислокація робіт	П.І.Б. Підпис особи виконавця	П.І.Б. Підпис особи з контролю
1	2	3	4	5	6	7

Додаток 8

Лист моніторингу стану очищення та санобробки сміттєзбірників
Ф/ПП-08/08

Дата санітарної обробки сміттєзбірника	Відповідальний П.І.Б.	Перевірив П.І.Б.
1	2	3

Додаток 9

Лист моніторингу очищення інсектицидних ламп
Ф/ПП-08/09

Дата очищення	Відповідальний П.І.Б.	Перевірив П.І.Б.
1	2	3

